
4. Управління та поводження з відходами. Частина 2. Тверді побутові відходи: навчальний посібник / Петрук В. Г., Васильківський І. В., Кватернюк С. М., Турчик П. М., Іщенко В. А., Петрук Р. В.. Вінниця: ВНТУ, 2013. 243 с.

5. Цікавинки про скло. URL: <http://umktrade.com.ua/tsikavynky-pro-sklo/>.

6. Янковська Л., Новицька С.. Проблеми та перспективи поводження з твердими побутовими відходами в Тернопільській області. Наукові записки ТНПУ ім. В. Гнатюка. Серія: географія. 2020. №1 (випуск 48). 2020. С. 156-162.

Оксана СЕМЕНЕЦЬ, студентка
Науковий керівник: **к. біол. н., доц. Лісова Н. О.**

ЕКОЛОГІЧНЕ ВИХОВАННЯ МОЛОДІ НА ПРИКЛАДІ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОКРУГИ НАЦІОНАЛЬНОЇ СКАУТСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ ПЛАСТ

З кожним роком масштаби екологічних змін створюють реальну загрозу здоровому існуванню всього живого. У зв'язку з цим актуальною є необхідність у правильному екологічному вихованні покоління що підростає. Важливу роль при формуванні екологічної свідомості відіграють молодіжні організації. Найчисельнішою в Україні є національна скаутська організація Пласт. Яка виховує свідомих, відповідальних та повновартісних громадян місцевої, національної та світової спільнот і провідників українського суспільства.

Вважаємо актуальним всебічне дослідження діяльності національної скаутської організації Пласт у межах Тернопільської області, з акцентуванням уваги на екологічному аспекті.

Пласт – національна скаутська організація України (НСОУ). Організація в Україні об'єднує 8500 пластунів різного віку – від наймолодших 2-річних пластунів до найстарших пластунів-сеньйорів, які допомагають у виховній праці.

Тернопільська округа (область) нараховує 1034 людини та 15 станиць (осередків): Тернопіль, Кременець, Шумськ,

Підгайці, Вишнівець, Підвогочиськ, Зарваниця, Верещаки, Хоростків, Чортків, Козова, Зборів, Збараж, Бучач та Бережани.

Гербом Пласту є трилиста квітка лілії – символ скаутського руху та тризуб, сплетені в одну гармонійну цілісність.

Пласт формує світогляд дітей, тому важливо зрозуміти яку позицію він займає у вирішенні проблем навколишнього середовища, та екологічного виховання членства.

Один із результатів Стратегії 2030 - це запровадження екологічної культури в організації через розробку та впровадження екологічної політики (зелені пластові домівки) та екологічні рекомендації до проведення пластових таборів, заходів та акцій.

В організації на даний момент діє екологічна служба Пласту. 20 листопада 2018 року, на головній сторінці Пласту оприлюднили інформацію про початок співпраці із WWF, спрямовану на підвищення обізнаності та заохочення до активних дій щодо захисту навколишнього середовища та реалізації цілей сталого розвитку, про що у листопаді підписали спеціальний меморандум.

Навчитися жити в гармонії із навколишнім середовищем – одна із цілей Пласту. Тільки в природі людина змушена завдяки інстинкту самозбереження давати собі раду, заставити працювати свій мозок, щоб задовільнити перші вітальні потреби (їсти, пити, спати, зігрітися, захиститися від стихій та звірів). Виховна методика Пласту передбачає у формі гри, здобуття необхідних знань та навичок новацтвом (6-11 років) і юнацтвом (11-18 років), щоб вміти правильно взаємодіяти із природою, не призвівши її до деградації.

Екологічне пластування розглянемо в контексті проведення пластових таборів чи вишколів практичного пластування, що є основною формою занять в природі із залученням великої кількості пластового загалу. Юнацтво вчать, як потрібно поводити себе на природі, не зашкодивши їй. На пластових таборах в побуті, можна простежити дбайливе відношення до довкілля. Провід слідкує за тим, щоб юнацтво не викидало обгортки від цукерок, ПЕТ-пакети, тощо на землю, тому й обмежують такі випадки зі свого боку, надаючи приклад

для наслідування. Важливим елементом є чистота на основних об'єктах побуту табору (зокрема на кухні), де сміття відповідно до його виду утилізується, або транспортується у відведені для цього пункти. Організація передбачає чітку та зрозумілу систему сортування: органіка у ямах для відпадків, скло вимите (можуть віддавати місцевим селянам), банки від консерв у окремий мішок, папір спалюється, решта у сміттєві пакети.

На споруди у таборі пластуни використовують дерева які вже впали, сухі гіляки, зрубувати живі дерева забороняється. Місце для вогню обкопують та обкладають камінням для запобігання його поширення [1].

Є табори із екологічною спеціалізацією новацькі «Академія допитливого вовчика», «Зберегти 360», та юнацький крайовий (всеукраїнський) табір «Вовча школа».

Принципів екологічного пластування дотримуються не лише на таборі, але й в місті. На даний час вже проведено численні акції із висадки дерев, прибирання сміття у парках, біля водойм, форуми на теми екології та захисту довкілля.

Тернопільська округа бере активну участь у екологічних заходах, які організує екологічна служба Пласту. У 2020 році було проведено 2 всеукраїнських онлайн заходи та один офлайн. З березня по травень включно, юнацтво брало участь в «PandaChallenge», «Липень без пластину» та окружний захід «Все буде ЕКО!».

«PandaChallenge», онлайн захід де участь драли групи юнацтва, кожного тижня вони мали ознайомитися із певною інформацією та виконувати відповідні завдання. Учасники повинні були прозвітувати впродовж тижня про виконане завдання у соцмережах.

«Липень без пластику», онлайн челендж метою якого, було показати пластунам переваги не використовувати вироби із пластику, та його вплив на довкілля. Протягом місяця були проведенні онлайн гутірки на відповідні екологічні теми.

«Все буде ЕКО!», проект проведений для пташат (2-6 років) та новацтва (6-11 років) Тернопільської округи, де вони власноруч розмальовували еко торбинки. Завданням учасників було після майстерки 21 день ходити із ними за покупками та викладати це у соцмережах із відповідним хештегом.

Організатори стверджують, що такий час, 21 день, потрібен для формування нової звички.

Представниця Екологічної служби, із Тернопільської округи, стверджує, що командою вони продовжують готувати еколого-освітні заходи для пластунів і те, що далі буде цікавіше. Зазначимо, що продовж року на сторінці служби «Роззуй очі», відбувалися онлайн гутірки (лекції) про екологічну свідомість та поради фільмів на відповідну тематику, які розкривають важливі теми збереження довкілля.

Література:

1. Екологічна служба Пласту. Пласт: веб-сайт. URL: <https://plast.org.ua/eco/eco-page.html>

2. Засади та правила екологічного пластування: Пластова банка: веб-сайт. URL: <https://plastovabanka.org.ua/gutirka/hutirka-zasady-i-pravyla-ekolohichnoho-plastuvannya/>

3. Про пласт. Український пласт офіційна сторінка Конференції Українських Пластових Організацій: веб-сайт. URL: <https://plast.org/about/>

Оля КОВАЛЬЧУК, студентка

Науковий керівник: к. геог. н., доц. **Чеболда І. Ю.**

ГЕОЕКОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ КРЕМЕНЕЦЬКОГО РАЙОНУ

Кінець ХХ сторіччя знаменує собою усвідомлення людством свого місця на Землі. Зусиллями громадськості вдалося домогтись визначення відповідності теперішніх поколінь перед преїдешніми, значення ролі і місця кожного покоління в системі розвитку. Тому початок нового тисячоліття характеризується переходом до збалансованого розвитку території як всієї держави, так і окремих її регіонів. Збалансований розвиток розглядають як такий, що не тільки породжує і сприяє економічному зростанню, але і справедливо розподіляє його результати, відновлює довкілля в більшій мірі, ніж знищує його, сприяє зростанню можливостей людей, а не